

Aktualność i stopień realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Sośno

- Sprawozdanie z efektywności podejmowanych działań rewitalizacyjnych ujętych w programie rewitalizacji (wg stanu na 31 grudnia 2020 r.)

Gmina Sośno, ul. Nowa 1, 89-412 Sośno

Obszar rewitalizacji ¹	Nazwa wskaźnika ²	Wartość bazowa wskaźnika ³ w roku 2017	Wartość aktualna wskaźnika ⁴ w roku 2020	Wartość docelowa wskaźnika ⁵ w roku 2023	Źródło danych ⁶
- sołectwo Wielowicz (miejscowości Wielowicz i Płasków)	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej na danym obszarze	15,98% (sołectwo Wielowicz)	8,86 % (sołectwo Wielowicz)	Przybliżony 10%	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sośnie Urząd Gminy Sośno (w zakresie liczby ludności ogółem)

Obszar rewitalizacji ¹ - sołectwo Toninek	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	11,11% (sołectwo Toninek)	2,47 % (sołectwo Toninek)	Przybliżony 6%	Powiatowy Urząd Pracy w Sępólnie Krajeńskim Urząd Gminy Sośno (w zakresie liczby ludności ogółem)
	Liczba zajęć integracyjnych dla seniorów	0	0	24 rocznie	Nie realizowano zajęć – nie monitorowano wskaźnika
	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym z OR, które wzięły udział w zajęciach dla seniorów	0	0	Min. 30 osób	Nie realizowano zajęć – nie monitorowano wskaźnika
	Liczba wyremontowanych/zrewitalizowanych obiektów funkcjonalno-przestrzennych służących mieszkańcom (świetlic)	0	2	2	Pozwolenie na użytkowanie
Wskaźniki wspólne dla obszarów rewitalizacji					

Wyjaśnienia⁷

ROK 2018

Wśród wymienionych w Lokalnym Programie Rewitalizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w 2018 r. zrealizowano jeden projekt funkcjonalno–przestrzenny: Przebudowa i rozbudowa wraz z ociepleniem części budynku będącego świetlicą wiejską w Toninku (współfinansowanie z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, poddziałanie „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, działanie „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020).

W 2018 r. złożono również wnioski o dofinansowanie drugiego z projektów funkcjonalno – przestrzennych - Rozbudowa, przebudowa budynku świetlicy wiejskiej z garażem osp wraz ze zmianą sposobu użytkowania na świetlicę wiejską i bibliotekę z czytelnią w Wielowiczu.

Realizacja zadania wpisuje się w realizację wskaźnika pn. „Liczba wyremontowanych/zrewitalizowanych obiektów funkcjonalno-przestrzennych służących mieszkańcom (świetlic)” – wartość wskaźnika – 1.

ROK 2019

Wśród wymienionych w Lokalnym Programie Rewitalizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w 2019 r. została podpisana umowa na jeden z projektów funkcjonalno–przestrzenny pn. „Rozbudowa, przebudowa budynku świetlicy wiejskiej z garażem osp wraz ze zmianą sposobu użytkowania na świetlicę wiejską i bibliotekę z czytelnią w Wielowiczu”. Projekt przewidziany do realizacji w 2020 r.

ROK 2020

Wśród wymienionych w Lokalnym Programie Rewitalizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w 2020 r. Gmina zrealizowała zadanie pn. „Rozbudowa, przebudowa budynku świetlicy wiejskiej z garażem osp wraz ze zmianą sposobu użytkowania na świetlicę wiejską i bibliotekę z czytelnią w Wielowiczu”, współfinansowane w kwocie 211 214,67 zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 7. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, Działanie 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020. Projekt to działanie infrastrukturalne przyczyniające się do rewitalizacji społeczno-gospodarczej miejscowości Wielowicz, zamierzające do ożywienia społeczno-gospodarczego danego obszaru i poprawy warunków uczestnictwa osób zamieszkujących obszary problemowe w życiu społecznym i gospodarczym. Dzięki realizacji projektu znacznie poprawił się stan użytkowy i funkcjonalny całego budynku. Budynek po przeprowadzonej rewitalizacji stał się miejscem, gdzie realizowane będą projekty społeczne.

Prace budowlane wiązały się m.in. z wykonaniem elementów konstrukcji: fundamentów, ścian zewnętrznych, wewnętrznych nośnych, słupów zewnętrznych, podciągów, stropodachu nad parterem, ścian działowych, posadzki na gruncie, wykonaniem izolacji przeciwwilgociowej i termicznej, wykończeniem wewnętrznym i zewnętrznym (podłogi i posadzki, tynki, elewacja, stolarka okienna i drzwiowa, parapety, obróbki blacharskie, malowanie).

Wyłonionym w trybie postępowania przetargowego Wykonawcą robót budowlanych była firma HANDKOR Kazimierz Korczak z siedzibą w Koronowie. Funkcję inspektora nadzoru inwestorskiego pełnił Edward Chruszczewski prowadzący firmę pod nazwą „ED-BUD” Edward Chruszczewski z siedzibą w Kisielicach.

Dzięki realizacji projektu znacznie poprawił się stan użytkowy i funkcjonalny całego budynku świetlicy w Wielowiczu. Do tej pory obiekt nie spełniał swoich funkcji. Mieszkańcy nie mogli z niego właściwie korzystać. Nie był on odpowiednim zapleczem do organizowania inicjatyw i projektów społecznych przez mieszkańców i na rzecz lokalnej społeczności.

Podkreślić należy, że świetlica, wraz ze zlokalizowaną w nowej, wyremontowanej siedzibie, Filią Gminnej Biblioteki Publicznej w Wielowiczu, będzie miejscem integracji i aktywizacji m.in. dla działającego w Wielowiczu Stowarzyszenia „Aktywni Wielowicz”, Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotniczej Straży Pożarnej, Gminnego Klubu Sportowego „FUKS” Wielowicz oraz mieszkańców Wielowicza, Wielowiczka, Szywnaładu, Płoskowa.

Realizacja zadania wpisuje się w realizację wskaźnika pn. „Liczba wyremontowanych/zrewitalizowanych obiektów funkcjonalno-przestrzennych służących mieszkańcom (świetlic) – wartość wskaźnika – 1.

W 2020 r. Gmina Sośno złożyła wniosek do Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia NASZA KRAJNA o przyznanie grantu, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Projektu grantowego pt. „Wdrażanie Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie NASZA KRAJNA”, na realizację projektu pt. „AKTYWNY SENIOR W TONINKU”. Projekt jest elementem realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Sośno. Wniosek uzyskał dofinansowanie, jednak z uwagi na trwający stan epidemii, nie było możliwości rozpoczęcia realizacji działań w ramach projektu. Zostaną one zainicjowane bezzwłocznie po ustaniu epidemii lub gdy obowiązujące obostrzenia pozwolą na podjęcie działań (planowany rok 2021).

Projekt to przede wszystkim forma organizowania działań aktywizujących, animacyjno-kulturalno- rekreacyjnych, edukacyjnych, samopomocowych i socjoterapeutycznych.

W ramach projektu grupa 10 seniorów (kobiety 60+ oraz mężczyźni 65+), osób z niepełnosprawnością lub potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w celu pobudzenia ich aktywności społecznej, będzie mogła uczestniczyć w zajęciach/warsztatach/spotkaniach aktywizujących, animacyjno-kulturalno- rekreacyjnych, edukacyjnych, samopomocowych i socjoterapeutycznych, w tym: spotkanie z podróżnikiem, warsztaty z haftu, warsztaty szydełkowania kordonkiem,

spotkanie integracyjne przy świetlicy wiejskiej, wieczór wspomnień, spotkanie z pielęgniarką, spotkanie z rehabilitantem, spotkanie z dietetykiem, spotkanie z policjantem. Projekt zakłada również dwa wyjazdy integracyjne: Runowo Krajeńskie – Komierowo – Zamarte – Jerzmionki (zwiedzanie zabytków połączone z poczęstunkiem) oraz Pęperzyn - ogrodnictwo. Ponadto w celu włączenia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w działania na rzecz mieszkańców zaplanowano spotkanie integracyjne z mieszkańcami Toninka, na którym zaprezentowane zostaną efekty projektu.

Wydatki w ramach projektu: 21 386,00 zł

Pozyskana dofinansowanie: 20 306,00 zł

W 2020 r. Gmina Sośno złożyła wniosek do Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia NASZA KRAJNA o przyznanie grantu, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Projektu grantowego pt. „Wdrażanie Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie NASZA KRAJNA”, na realizację projektu pt. „AKTYWNY SENIOR W WIELOWICZU”. Projekt jest elementem realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Sośno. Wniosek uzyskał dofinansowanie, jednak z uwagi na trwający stan epidemii, nie ma możliwości rozpoczęcia realizacji działań w ramach projektu. Zostaną one zainicjowane bezzwłocznie po ustaniu epidemii, lub gdy obowiązujące obostrzenia pozwolą na podjęcie działań (planowany rok 2021).

Projekt to przede wszystkim forma organizowania działań aktywizujących, animacyjno-kulturalno- rekreacyjnych, edukacyjnych, samopomocowych i socjoterapeutycznych. W ramach projektu grupa 20 seniorów (kobiety 60+ oraz mężczyźni 65+), osób z niepełnosprawnością lub potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w celu pobudzenia ich aktywności społecznej, będzie mogła uczestniczyć w zajęciach/warsztatach/spotkaniach aktywizujących, animacyjno-kulturalno- rekreacyjnych, edukacyjnych, samopomocowych i socjoterapeutycznych, w tym: spotkanie z pielęgniarką, spotkanie z rehabilitantem, spotkanie z dietetykiem, spotkanie z policjantem, spotkanie z podróżnikiem, warsztaty z haftu, wieczór wspomnień, warsztaty na terenie „skansenu” w Wielowiczu. Projekt zakłada również dwa wyjazdy integracyjne:

a) Runowo Krajeńskie – Komierowo – Zamarte – Jerzmionki (zwiedzanie zabytków połączone z poczęstunkiem)

b) Runowo Krajeński – pasieka pszczelarska.

Ponadto w celu włączenia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w działania na rzecz mieszkańców zaplanowano spotkanie integracyjne z mieszkańcami Wielowicza i Płoskowa, na którym zaprezentowane zostaną efekty projektu.

Wydatki w ramach projektu: 29 036,00 zł

Pozyskana dofinansowanie: 27 476,00 zł

Dzięki realizacji projektów pn. „AKTYWNY SENIOR W WIELOWICZU” i „AKTYWNY SENIOR W TONINKU” zrealizowane zostaną wskaźniki: „Liczba zajęć integracyjnych dla seniorów” i „Liczba osób w wieku poprodukcyjnym z OR, które wzięły udział w zajęciach dla seniorów”.

Zauważyć należy, że pomimo braku realizacji projektów społecznych, jak wynika z danych pozyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Krajeńskim oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sośnie, wskaźniki „Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej na danym obszarze” oraz „Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze” osiągnęły wartość lepszą niż zakładano dla stanu docelowego w 2023 r.

W gminie Sośno, podobnie jak w innych rejonach kraju, w ostatnich latach zaobserwowano spadek liczby osób bezrobotnych, co związane jest przede wszystkim z ogólnym rozwojem gospodarczym całego kraju oraz powstawaniem nowych miejsc pracy, w którym swoją rolę odgrywają również zagraniczne firmy lokalizujące w Polsce swoje zakłady i oddziały. W latach 2015-2020 na terenie gminy liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 31,82%. Porównując liczbę bezrobotnych kobiet i mężczyzn, zauważyć można, że w większym stopniu bezrobocie dotyczy kobiet. W 2020 r. na 240 zarejestrowanych osób bezrobotnych, 150 osób to kobiety. Stopa

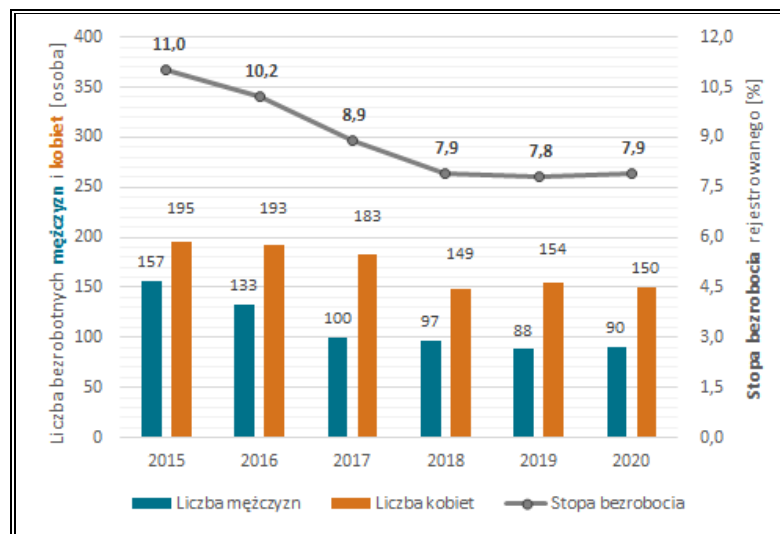
bezrobocia rejestrowanego (udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym) w gminie Sośno spadła z poziomu 11,0% w 2015 r. do 7,9% w 2020 r.

Tabela 1. Bezrobocie na terenie gminy Sośno w latach 2015-2020

Wyszczególnienie		Jednostka miary	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bezrobotni zarejestrowani wg płci								
Ogółem		osoba	352	326	283	246	242	240
w tym:	Mężczyźni	osoba	157	133	100	97	88	90
	Kobiety	osoba	195	193	183	149	154	150
Stopa bezrobocia rejestrowanego wg płci								
Ogółem		%	11,0	10,2	8,9	7,9	7,8	7,9
w tym:	Mężczyźni	%	8,8	7,4	5,6	5,5	5,0	5,3
	Kobiety	%	13,9	13,7	13,2	10,9	11,5	11,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Wykres 1. Bezrobotni zarejestrowani wg płci na terenie gminy Sośno w latach 2015-2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/>

W grupie osób do 25 roku życia liczba bezrobotnych spadła o 52,11%, w grupie osób do 30 roku o 40,68%, a w grupie powyżej 50 roku życia o 31,17%. Liczba osób pozostająca długotrwale bezrobotna zmniejszyła się w analizowanym okresie o 47 osób, tj. o 24,61%.

Tabela 2. Bezrobotni zarejestrowani wg wieku w gminie Sośno w latach 2015-2020

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Do 25 roku życia	osoba	71	73	54	35	35	34
Do 30 roku życia	osoba	118	119	102	82	83	70
Powyżej 50 roku życia	osoba	77	73	57	54	53	53
Długotrwale bezrobotni	osoba	191	210	170	148	139	144

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej w latach 2015-2019 na terenie gminy Sośno zmniejszyła się o 34,39%.

Tabela 3. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej na terenie gminy Sośno w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	Osoba	1 422	1 298	1 176	1 047	933

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/>

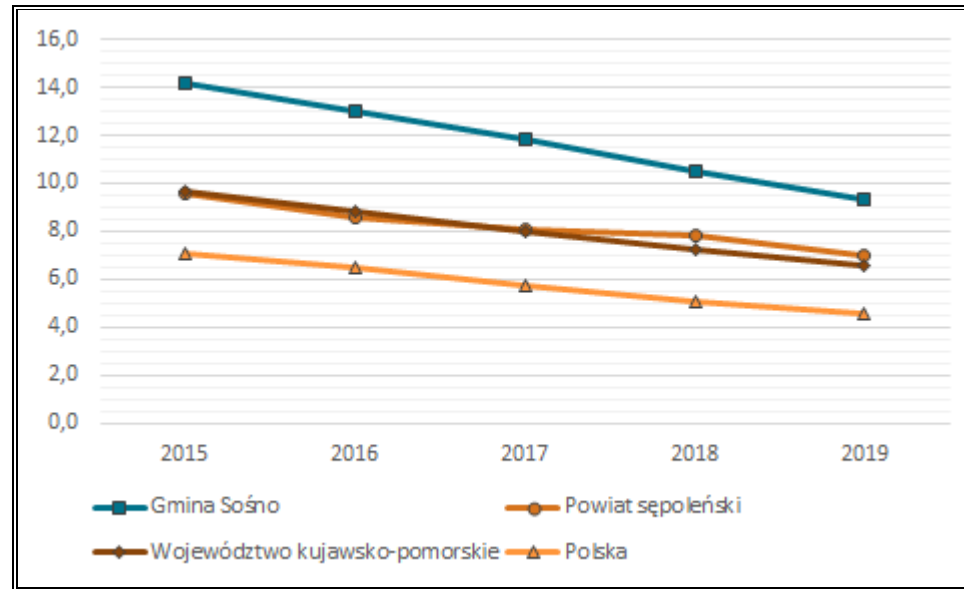
Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w gminie Sośno na przestrzeni lat 2015-2019 spadł o 4,9 p. proc. W porównaniu do wartości dla powiatu sępoleńskiego, województwa kujawsko-pomorskiego i kraju zauważyć można, że wskaźnik dla gminy, mimo że posiada najwyższą wartość, notuje największy spadek.

Tabela 4. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Jednostka	2015	2016	2017	2018	2019
Gmina Sośno	%	14,2	13,0	11,8	10,5	9,3
Powiat sępoleński		9,6	8,6	8,1	7,8	7,0
Województwo kujawsko-pomorskie		9,7	8,8	8,0	7,2	6,6
Polska		7,1	6,5	5,7	5,1	4,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Wykres 2. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w latach 2015-2019

Jak wynika z powyższych danych, mamy do czynienia z sytuacją w której gmina może mieć problem z pozyskaniem beneficjentów (uczestników), dwóch projektów społecznych:

- Przedsięwzięcie 1: Działania na rzecz podniesienia aktywności zawodowej mieszkańców, **Projekt 1.1: Aktywizacja zawodowa na obszarze rewitalizacji,**

Dla tego projektu wskazano rezultat: Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – 4 z OR (SZOOP, LSR). Wskazać należy, że na dzień 31.12.2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sępólnie Krajeńskim zarejestrowane były 2 osoby bezrobotne z Toninka. W aktualnej sytuacji niemożliwe będzie pozyskanie odpowiedniej liczby uczestników projektu, spełniających wymogi udziału w projekcie, gdyż przy tak znikomej liczbie osób bezrobotnych, nie będzie spośród kogo rekrutować uczestników projektu.

- Przedsięwzięcie 2: Działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, **Projekt 2.1: Aktywizacja społeczna, integracja i animacja na obszarze rewitalizacji**

Wśród wskaźników rezultatu wskazano:

- Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej – 39, w tym objętych wsparciem w niniejszym programie – 23, w tym liczba osób, które zaprzestały korzystać ze wsparcia – 14) (autorski). Na dzień 30.12.2020 r. statystyki wykazują 21 osób w rodzinach korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w miejscowościach Wielowicz i Płosków.

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu -10 z OR (SZOOP, LSR),

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – 7 z OR (SZOOP, LSR).

Wskazać należy, że na dzień 31.12.2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sępólnie Krajeńskim zarejestrowanych było 7 osób bezrobotnych z Wielowicza. Na dzień pozyskania danych w Płoskowie nie wykazano żadnej osoby zarejestrowanej.

W aktualnej sytuacji niemożliwe będzie pozyskanie odpowiedniej liczby uczestników projektu, spełniających wymogi udziału w projekcie.